

**CONFERENTIE
VAN DE VERTEGENWOORDIGERS
VAN DE REGERINGEN
DER LIDSTATEN**

**Brussel, 12 juni 2004
(OR. en)**

CIG 80/04

PRESID 22

NOTA

van: het voorzitterschap

d.d.: 12 juni 2004

aan: de delegaties

Betreft: ***IGC 2003***

- Ministeriële bijeenkomst, Luxemburg, 14 juni 2004

1. De delegaties treffen hierbij voorstellen van het voorzitterschap aan over een aantal onopgeloste vraagstukken waarover de IGC zich moet buigen. De ministers wordt verzocht in hun bijeenkomst op 14 juni deze vraagstukken te bespreken teneinde tijdens de zitting van de staatshoofden en regeringsleiders op 17/18 juni een algemene overeenkomst te bereiken. Het voorzitterschap legt in dit stadium geen voorstellen voor over institutionele kwesties, die zullen op 17/18 juni worden besproken door de staatshoofden en regeringsleiders.
2. Het voorzitterschap heeft bij het indienen van zijn voorstellen, met name wat betreft het bereik van besluitvorming met gekwalificeerde meerderheid, rekening gehouden met de verschillende standpunten die de delegaties hebben ingenomen, zowel in de IGC-vergaderingen als tijdens de vele bilaterale contacten. Getracht is een goed algemeen evenwicht te bereiken tussen de standpunten van de verschillende delegaties.
3. Er zij de delegaties op gewezen dat het voorzitterschap bij de toelichting bij het handvest van de grondrechten, opties voorstelt waarover het gaarne de standpunten van de ministers zou vernemen.
4. Het voorzitterschap wil de delegaties ook attenderen op de verschillende nog onopgeloste vraagstukken op het gebied van het economisch beleid en verzoekt de ministers hun standpunten kenbaar te maken, aangezien elk van deze punten voor sommige delegaties problemen opleveren.

- Bepalingen betreffende de eurozone: een delegatie vroeg om in de artikelen betreffende de eurozone een specifieke bepaling op te nemen, waarin staat dat voordat de voltallige Raad een besluit neemt over de toelating van nieuwe leden tot eurozone, een gekwalificeerde meerderheid van leden van de eurozone daarmee moet instemmen (bijlage 20 van doc. CIG 79/04).
 - Coördinatie van het economisch beleid: artikel I-11, lid 3, van de conventietekst bepaalt dat de Unie bevoegd is om te zorgen voor de bevordering en de coördinatie van het economisch beleid en het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten. Sommige delegaties wensten terug te grijpen op formuleringen uit het bestaande Verdrag. Een mogelijk compromis is weergegeven in bijlage 10.
 - Verklaring over het stabiliteits- en groeipact: het voorzitterschap legt de Raad ter attentie van de delegaties een ontwerp-verklaring voor (zie bijlage 10). Als gevolg daarvan is de eerdere tekst inzake jurisprudentie van het HvJ over procedurele bepalingen betreffende buitensporige tekorten verwijderd. Voorts hebben sommige delegaties het voorzitterschap ook geïnformeerd dat zij groot belang hechten aan wijziging van artikel III-76, lid 6, (procedure bij buitensporige tekorten), zodat besluiten over het bestaan van een buitensporig tekort genomen worden op basis van een aanbeveling van de Commissie (zoals het Verdrag thans bepaalt) en niet op basis van een Commissievoorstel (zoals in de Conventietekst staat).
5. Wat de preambule betreft, merkt het voorzitterschap op dat ondanks krachtige steun van verscheidene delegaties voor de opname van een specifieke verwijzing naar het christelijk of joods-christelijk erfgoed van Europa, zich hierover geen consensus aftekent. Het heeft echter een beperkt aantal redactionele wijzigingen in de tekst voorgesteld, waarvan gehoopt wordt dat de ministers hiermee kunnen instemmen.
6. Zoals in doc. CIG 79/04, zijn technische/juridische wijzigingen gearceerd aangegeven.

o
o o

INHOUD

Bijlage 1	Preambule.....	4
Bijlage 2	De justitiële samenwerking in strafzaken	6
Bijlage 3	Het Europees openbaar ministerie	9
Bijlage 4	Besluitvorming met gekwalificeerde meerderheid op het gebied van GBVB.....	10
Bijlage 5	Belastingen.....	11
Bijlage 6	Sociale zekerheid	12
Bijlage 7	Eigen middelen.....	13
Bijlage 8	Het meerjarig financieel kader	14
Bijlage 9	Nauwere samenwerking	15
Bijlage 10	Coördinatie van het economisch beleid	16
Bijlage 11	Verklaring over het stabiliteits- en groeipact	17
Bijlage 12	De gemeenschappelijke handelspolitiek	18
Bijlage 13	Toelichting bij het handvest van de grondrechten	20

* * *

PREAMBULE

ZIJNE MAJESTEIT DE KONING DER BELGEN, DE PRESIDENT VAN DE TSJECHISCHE REPUBLIEK, HARE MAJESTEIT DE KONINGIN VAN DENEMARKEN, DE PRESIDENT VAN DE BONDSREPUBLIC DUITSLAND, DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK ESTLAND, DE PRESIDENT VAN DE HELLEENSE REPUBLIEK, ZIJNE MAJESTEIT DE KONING VAN SPANJE, DE PRESIDENT VAN DE FRANSE REPUBLIEK, DE PRESIDENT VAN IERLAND, DE PRESIDENT VAN DE ITALIAANSE REPUBLIEK, DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK CYPRUS, DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK LETLAND, DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK LITOUWEN, ZIJNE KONINKLIJKE HOOGHEID DE GROOTHERTOEG VAN LUXEMBURG, HET PARLEMENT VAN DE REPUBLIEK HONGARIJE, DE PRESIDENT VAN MALTA, HARE MAJESTEIT DE KONINGIN DER NEDERLANDEN, DE FEDERALE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK OOSTENRIJK, DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK POLEN, DE PRESIDENT VAN DE PORTUGESE REPUBLIEK, DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SLOVENIE, DE PRESIDENT VAN DE SLOWAAKSE REPUBLIEK, DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK FINLAND, DE REGERING VAN HET KONINKRIJK ZWEDEN, HARE MAJESTEIT DE KONINGIN VAN HET VERENIGD KONINKRIJK VAN GROOT-BRITTANNIE EN NOORD-IERLAND,

Geïnspireerd door de culturele, religieuze en humanistische tradities van Europa, waaruit de universele waarden van de onschendbare en onvervreembare rechten van de menselijke persoon, democratie, gelijkheid, vrijheid en rechtsstatelijkheid zijn ontstaan.

In de overtuiging dat Europa, **dat na bittere ervaringen herenigd is**, op de ingeslagen weg van beschaving, vooruitgang en welvaart wil voortgaan, voor het goed van al zijn bewoners, ook van de meest kwetsbaren en de meest behoeftigen; dat Europa een werelddeel wil blijven dat openstaat voor cultuur, kennis en maatschappelijke vooruitgang; en dat Europa het democratische en transparante karakter van zijn openbare leven wil verdiepen en zich wil beijveren voor vrede, rechtvaardigheid en solidariteit in de wereld,

In het vertrouwen dat de volkeren van Europa, trots blijvend op hun identiteit en hun nationale geschiedenis, vastbesloten zijn hun oude tegenstellingen te overwinnen, en, steeds hechter verenigd, vorm te geven aan hun gemeenschappelijke lotsbestemming,

Er vast van overtuigd dat Europa, verenigd in zijn verscheidenheid, hun de beste kansen biedt om, onder eerbiediging van eenieders rechten en in het besef van de verantwoordelijkheden jegens de toekomstige generaties en de aarde, voort te gaan met de grootse onderneming die van Europa bij uitstek een ruimte maakt waar mensen gestalte kunnen geven aan hun aspiraties,

Vastbesloten voort te bouwen op de verworvenheden van de Verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschappen en het Verdrag betreffende de Europese Unie, en daarbij de continuïteit van het Gemeenschapsacquis te verzekeren.

Erkentelijk jegens de leden van de Europese Conventie, omdat zij namens de burgers en de staten van Europa deze ontwerp-Grondwet hebben opgesteld,

Hebben als hun gevolmachtigden aangewezen:
(lijst . . .)

die, na overlegging van hun in goede en behoorlijke vorm bevonden volmachten, als volgt zijn overeengekomen:

DE JUSTITIËLE SAMENWERKING IN STRAFZAKEN

Artikel III-158

1. De Unie is een ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, waarin de grondrechten **en de** verschillende rechtstradities en rechtsstelsels van de lidstaten geëerbiedigd worden.
2. *(ongewijzigd)*
3. *(ongewijzigd)*
4. *(ongewijzigd)*

Artikel III-171

1. De justitiële samenwerking in strafzaken in de Unie berust op het beginsel van de wederzijdse erkenning van rechterlijke uitspraken en beslissingen en omvat de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke regelingen van de lidstaten op de in lid 2 en in artikel III-172 genoemde gebieden.

Bij Europese wet of kaderwet worden maatregelen vastgesteld om:

- a) regels en procedures vast te leggen waarmee alle soorten vonnissen en rechterlijke beslissingen overal in de Unie worden erkend;
- b) jurisdictiegeschillen tussen de lidstaten te voorkomen of op te lossen;
- c) de opleiding van magistraten en justitieel personeel te bevorderen;
- d) in het kader van strafvervolgning en tenuitvoerlegging van beslissingen de samenwerking tussen de justitiële of gelijkwaardige autoriteiten van de lidstaten te bevorderen.

2. Voorzover nodig ter bevordering van de wederzijdse erkenning van vonnissen en rechterlijke beslissingen en van de politieële en justitiële samenwerking in strafzaken met een grensoverschrijdende dimensie, kunnen bij Europese kaderwet minimumvoorschriften worden vastgesteld. **In die minimumvoorschriften wordt rekening gehouden met de verschillen tussen de rechts-tradities en rechtsstelsels van de lidstaten.**

De minimumvoorschriften hebben betrekking op:

- a) de wederzijdse toelaatbaarheid van bewijs tussen de lidstaten;
- b) de rechten van personen tijdens het strafproces;
- c) de rechten van slachtoffers van misdrijven;
- d) andere specifieke elementen van de strafvordering, die door de Raad vooraf bij Europees besluit worden bepaald. **Voor de aanneming van dit besluit**, besluit de Raad met eenparigheid van stemmen, na goedkeuring door het Europees Parlement.

De vaststelling van **de in dit lid bedoelde** minimumvoorschriften belet de lidstaten niet een hoger **niveau van bescherming van voor** personen te handhaven of in te voeren.

3. Wanneer een lid van de Raad van oordeel is dat een in lid 2 bedoeld ontwerp van Europese kaderwet afbreuk zou doen aan de grondbeginselen van zijn rechtsstelsel, kan hij verzoeken dat het ontwerp aan de Europese Raad wordt voorgelegd. In dat geval wordt de in artikel III-302 bedoelde procedure geschorst. Na bespreking zal de Europese Raad, binnen 4 maanden na de schorsing:

- a) het ontwerp van Europese kaderwet opnieuw aan de Raad voorleggen, waardoor de schorsing van de in artikel III-302 bedoelde procedure beëindigd wordt, of
 - b) de Commissie of de groep van lidstaten die het initiatief voor de Europese kaderwet heeft genomen, verzoeken een nieuw ontwerp voor te leggen; in dat geval wordt de aanvankelijk voorgestelde ontwerp-wet geacht niet te zijn aangenomen.
- 4. Indien de Europese Raad na afloop van de in lid 3 bedoelde periode geen maatregelen heeft genomen, of indien 12 maanden na de indiening van een nieuw ontwerp op grond van lid 3, onder b), de Europese kaderwet nog niet is aangenomen, en ten minste een derde van de lidstaten nauwere samenwerking wenst aan te gaan op basis van de betrokken ontwerp-kaderwet, stellen zij het Europees Parlement, de Raad en de Commissie daarvan op de hoogte.**

In dat geval wordt de in de artikelen I-43, lid 2), en III-325, lid 1, bedoelde machtiging tot nauwere samenwerking geacht te zijn verleend en zijn de bepalingen betreffende nauwere samenwerking van toepassing.

Artikel III-172

1. Bij Europese kaderwet kunnen minimumvoorschriften worden vastgesteld betreffende de bepaling van strafbare feiten en sancties in verband met vormen van bijzonder zware criminaliteit met een grensoverschrijdende dimensie die voortvloeit uit de aard of de gevolgen van deze inbreuken of uit een bijzondere noodzaak om deze op gemeenschappelijke basis te bestrijden.

Het betreft de volgende vormen van criminaliteit: terrorisme, mensenhandel en seksuele uitbuiting van vrouwen en kinderen, illegale drugshandel, illegale wapenhandel, het witwassen van geld, corruptie, de namaak van betaalmiddelen, computercriminaliteit en georganiseerde criminaliteit.

Afhankelijk van de ontwikkelingen in de criminaliteit, kan de Raad bij Europees besluit vaststellen, welke andere vormen van criminaliteit aan de in dit lid genoemde criteria voldoen. De Raad besluit met eenparigheid van stemmen, na goedkeuring door het Europees Parlement.

2. Indien onderlinge aanpassing van het strafrecht nodig blijkt voor een doeltreffende uitvoering van beleid van de Unie op een gebied waarop harmonisatiemaatregelen zijn vastgesteld, kunnen bij Europese kaderwet minimumvoorschriften worden vastgesteld met betrekking tot de bepaling van strafbare feiten en de sancties op het betrokken gebied. Onverminderd artikel III-165, wordt deze kaderwet vastgesteld volgens dezelfde procedure als de betrokken harmonisatiemaatregelen.

3. Wanneer een lid van de Raad van oordeel is dat een in de leden 1 en 2 bedoeld ontwerp van Europese kaderwet afbreuk zou doen aan de grondbeginselen van zijn rechtsstelsel, kan hij verzoeken dat het ontwerp aan de Europese Raad wordt voorgelegd. In dat geval wordt, indien de in artikel III-302 bedoelde procedure van toepassing is, deze procedure geschorst. Na bespreking zal de Europese Raad, binnen vier maanden na die schorsing:

- a) **het ontwerp van Europese kaderwet opnieuw aan de Raad voorleggen, waardoor de schorsing van de in artikel III-302 bedoelde procedure, indien deze van toepassing is, beëindigd wordt, of**
- b) **de Commissie of de groep van lidstaten die het initiatief voor de Europese kaderwet heeft genomen, verzoeken een nieuw ontwerp voor te leggen; in dat geval wordt de aanvankelijk voorgestelde ontwerp-wet geacht niet te zijn aangenomen.**

4. **Indien de Europese Raad na afloop van de in lid 3 bedoelde periode geen maatregelen heeft genomen, of indien 12 maanden na de indiening van een nieuw ontwerp op grond van lid 3, onder b), de Europese kaderwet nog niet is aangenomen, en ten minste een derde van de lidstaten nauwere samenwerking wenst aan te gaan op basis van de betrokken ontwerp-kaderwet, stellen zij het Europees Parlement, de Raad en de Commissie daarvan op de hoogte.**

In dat geval wordt de in de artikelen I-43, lid 2), en III-325, lid 1, bedoelde machtiging tot nauwere samenwerking geacht te zijn verleend en zijn de bepalingen betreffende nauwere samenwerking van toepassing.

* * *

HET EUROPEES OPENBAAR MINISTERIE

Artikel III-175

1. Ter bestrijding van strafbare feiten die de **financiële** belangen van de Unie schaden, kan op de grondslag van Eurojust bij Europese wet van de Raad een Europees openbaar ministerie worden ingesteld. De Raad besluit met eenparigheid van stemmen, na goedkeuring door het Europees Parlement.
2. Het Europees openbaar ministerie is, in voorkomend geval in samenwerking met Europol, bevoegd voor het opsporen, vervolgen en voor het gerecht brengen van daders van en medeplichtigen aan strafbare feiten die de financiële belangen van de Unie, zoals omschreven in de in lid 1 bedoelde Europese wet, schaden. Het Europees openbaar ministerie is belast met de rechtsvordering voor de bevoegde rechtbanken van de lidstaten in verband met deze strafbare feiten.
3. In de in lid 1 bedoelde Europese wet worden het statuut van het Europees openbaar ministerie, de voorwaarden voor de uitoefening van zijn functies, de voor zijn activiteiten geldende procedurevoorschriften en de voorschriften inzake de toelaatbaarheid van bewijs en de voorschriften voor de rechterlijke toetsing van de procedurele handelingen die het in de uitoefening van zijn ambt verricht, vastgesteld.
4. **De Europese Raad kan een Europees besluit vaststellen tot wijziging van lid 1, teneinde de bevoegdheden van het Europees openbaar ministerie bij de bestrijding van ernstige criminaliteit met een grensoverschrijdende dimensie uit te breiden, en dientengevolge tot wijziging van lid 2 wat betreft de daders van en medeplichtigen aan zware misdrijven die verscheidene lidstaten schaden. De Europese Raad besluit met eenparigheid van stemmen, na instemming van het Europees Parlement en na raadpleging van de Commissie.**

* * *

**BESLUITVORMING MET GEKwalificeERDE MEERDERHEID
OP HET GEBIED VAN HET GEMEENSCHAPPELIJK
BUITENLANDS EN VEILIGHEIDSBELEID**

Artikel III-201, lid 2

2. In afwijking van lid 1, besluit de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen:
- a) wanneer hij, op grond van een Europees besluit van de Europese Raad met betrekking tot de strategische belangen en doelstellingen van de Unie in de zin van artikel III-194, lid 1, een Europees besluit betreffende een optreden of een standpunt van de Unie vaststelt,
 - b) wanneer hij een Europees besluit betreffende een optreden of een standpunt van de Unie vaststelt op basis van een voorstel van de minister van Buitenlandse Zaken van de Unie dat wordt voorgelegd naar aanleiding van een specifiek verzoek van de Europese Raad, op eigen initiatief of op initiatief van de minister aan de Raad van Ministers gericht;
 - c) wanneer hij een Europees besluit vaststelt ter uitvoering van een Europees besluit betreffende een optreden of een standpunt van de Unie;
 - d) wanneer hij een Europees besluit houdende benoeming van een speciale vertegenwoordiger overeenkomstig artikel III-203 vaststelt.

Indien een lid van de Raad verklaart om essentiële, nader genoemde, redenen van nationaal beleid voornemens te zijn zich te verzetten tegen de vaststelling van een Europees besluit met de vereiste gekwalificeerde meerderheid van stemmen, wordt niet tot stemming overgegaan. De minister van Buitenlandse Zaken van de Unie tracht in nauw overleg met de betrokken lidstaat een aanvaardbare oplossing te bereiken. Indien dit niet tot resultaat leidt, kan de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen verlangen dat de aangelegenheid wordt voorgelegd aan de Europese Raad, die met eenparigheid van stemmen een Europees besluit vaststelt.

* * *

BELASTINGEN

Artikel III-62, lid 2

2. Wanneer de Raad op voorstel van de Commissie met eenparigheid van stemmen constateert dat de in lid 1 bedoelde maatregelen de administratieve samenwerking of de bestrijding van belastingfraude en belastingontduiking betreffen **en dat zij de belastingstelsels van de lidstaten onverlet laten**, besluit hij **in afwijking van** lid 1 met gekwalificeerde meerderheid van stemmen wanneer hij de Europese wet of kaderwet houdende deze maatregelen vaststelt.

~~Artikel III-63~~

~~Wanneer de Raad met eenparigheid van stemmen en op voorstel van de Commissie besluit dat maatregelen inzake de vennootschapsbelasting betrekking hebben op administratieve samenwerking of de bestrijding van belastingfraude en belastingontduiking, stelt hij deze maatregelen bij Europese wet of kaderwet met gekwalificeerde meerderheid van stemmen vast, voorzover zij nodig zijn om de totstandbrenging of de werking van de interne markt zeker te stellen en concurrentievervalsingen te voorkomen.~~

~~De wet of kaderwet wordt na raadpleging van het Europees Parlement en van het Economisch en Sociaal Comité aangenomen.~~

Het voorzitterschap is van oordeel dat in het kader van een evenwichtig algemeen akkoord waarbij alle delegaties blijf geven van enige flexibiliteit, artikel III-62, lid 2, ook moet worden geschrapt

* * *

SOCIALE ZEKERHEID

Artikel III-21

1. Op het gebied van de sociale zekerheid worden bij Europese wet of kaderwet maatregelen vastgesteld om het vrije verkeer van werknemers tot stand te brengen, met name door een stelsel in te voeren waardoor het mogelijk is voor al dan niet in loondienst werkzame migrerende werknemers en hun rechthebbenden te waarborgen:

- a) dat, met het oog op het verkrijgen en het behoud van het recht op uitkeringen, alsmede voor de berekening daarvan, al die tijdvakken worden bijeengegeld welke door de verschillende nationale wetgevingen in aanmerking worden genomen,
- b) dat de uitkeringen aan personen die op het grondgebied van de lidstaten verblijven, worden betaald.

2. Wanneer een lid van de Raad van oordeel is dat een ontwerp van Europese wet of kaderwet zoals bedoeld in lid 1 afbreuk zou doen aan de beginselen van zijn sociale-zekerheidsstelsel of gevolgen zou hebben voor het financiële evenwicht ervan, kan hij verzoeken dat het ter bespreking wordt voorgelegd aan de Europese Raad. In dat geval wordt de in artikel III-302 bedoelde procedure geschorst. Na bespreking wordt door de Europese Raad, binnen vier maanden na deze schorsing:

- a) **het ontwerp terugverwezen naar de Raad, waardoor de schorsing van de in artikel III-302 bedoelde procedure beëindigd wordt, of**
- b) **de Commissie verzocht een nieuw ontwerp in te dienen; in dat geval wordt de aanvankelijk voorgestelde handeling geacht niet te zijn vastgesteld.**

* * *

EIGEN MIDDELEN

Artikel I-53

1. De Unie voorziet zich van de middelen die nodig zijn om haar doelstellingen te verwezenlijken en haar beleid ten uitvoer te leggen.
2. De begroting van de Unie wordt, onverminderd andere ontvangsten, volledig uit eigen middelen gefinancierd.
3. Bij Europese wet van de Raad worden de **voorschriften betreffende het stelsel van eigen middelen van de Unie bepaald; in dit verband** kunnen nieuwe categorieën van eigen middelen worden vastgesteld, dan wel bestaande categorieën worden ingetrokken. De Raad besluit met eenparigheid van stemmen, na raadpleging van het Europees Parlement. De wet treedt pas in werking na door de lidstaten overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke bepalingen te zijn goedgekeurd.
4. Bij Europese wet van de Raad worden **uitvoeringsmaatregelen van het stelsel van eigen middelen van de Unie vastgesteld voorzover de op grond van lid 3 aangenomen wet zulks voorschrijft**. De Raad besluit na **goedkeuring door** het Europees Parlement.

* * *

HET MEERJARIG FINANCIËEL KADER

Artikel I-54

1. Het meerjarig financieel kader beoogt een ordelijke ontwikkeling van de uitgaven van de Unie te waarborgen binnen de grenzen van haar eigen middelen. In het meerjarig financieel kader worden overeenkomstig artikel III-308 de jaarlijkse maximumbedragen aan kredieten voor vastleggingen per uitgavencategorie vastgesteld.
2. Het meerjarig financieel kader wordt bij Europese wet van de Raad vastgesteld. De Raad besluit **met eenparigheid van stemmen** na goedkeuring door het Europees Parlement, dat zich uitspreekt bij meerderheid van stemmen van zijn leden.
3. In de jaarlijkse begroting van de Unie wordt het meerjarig financieel kader in acht genomen.
4. **De Europese Raad kan met eenparigheid van stemmen een Europees besluit vaststellen op grond waarvan de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen een Europese wet van de Raad als bedoeld in lid 2 kan vaststellen.**

* * *

NAUWERE SAMENWERKING

Artikel III-328

1. Indien krachtens een bepaling van de Grondwet die in het kader van nauwere samenwerking kan worden toegepast, de Raad met eenparigheid van stemmen besluit, kan de Raad met eenparigheid van stemmen overeenkomstig het bepaalde in artikel I-43, lid 3, besluiten dat hij met gekwalificeerde meerderheid van stemmen zal besluiten.
2. Indien krachtens een bepaling van de Grondwet die in het kader van nauwere samenwerking kan worden toegepast, de Raad Europese wetten of kaderwetten volgens een bijzondere wetgevingsprocedure vaststelt, kan de Raad met eenparigheid van stemmen overeenkomstig het bepaalde in artikel I-43, lid 3, besluiten dat hij volgens de gewone wetgevingsprocedure zal besluiten. De Raad besluit na raadpleging van het Europees Parlement.
3. **De leden 1 en 2 zijn niet van toepassing op besluiten met consequenties op militair of defensiegebied.**

* * *

**COÖRDINATIE VAN HET ECONOMISCH
BELEID**

Artikel I-11, lid 3

3. De Unie is bevoegd om **de coördinatie van** het economisch beleid en het werkgelegenheidsbeleid door de lidstaten te bevorderen.

Artikel I-14, lid 1

1. De lidstaten coördineren hun economisch beleid binnen de Unie. **Daartoe stelt de Raad maatregelen vast, met name globale richtsnoeren voor dat beleid, vastgesteld door de Raad.**

* * *

VERKLARING OVER HET STABILITEITS- EN GROEIPACT

Verklaring voor de slotakte
ad artikel III-76

Met betrekking tot artikel III-76 bevestigt de Conferentie dat verhoging van het groei-potentieel en zorgen voor een gezonde begrotingssituatie de twee pijlers zijn van het economisch en budgettair beleid van de Unie en de lidstaten. Het stabiliteits- en groeipact is een belangrijk werktuig om deze doelstellingen te bereiken.

De Conferentie herhaalt dat zij het Verdrag en het stabiliteits- en groeipact blijft beschouwen als het kader voor de coördinatie van het begrotingsbeleid in de lidstaten van de Europese Unie.

De Conferentie bevestigt dat een op regels gebaseerd systeem de beste garantie vormt voor het doen nakomen van verbintenissen en voor een gelijke behandeling van alle lidstaten.

In verband hiermee bevestigt de Conferentie eveneens dat zij achter de doelstellingen van de strategie van Lissabon blijft staan: creëren van werkgelegenheid, structurele hervormingen en sociale cohesie.

De Unie streeft naar evenwichtige economische groei en prijsstabiliteit. Het economisch en het begrotingsbeleid moeten dus de juiste prioriteiten bepalen voor economische hervormingen, innovatie, concurrentievermogen en stimulering van de particuliere investeringen en de particuliere consumptie in tijden van zwakke economische groei onder handhaving van de prijsstabiliteit. Dit zou tot uiting moeten komen in de opzet van begrotingsbesluiten op nationaal en EU-niveau, met name door herstructurering van de overheidsinkomsten en - uitgaven, waarbij conform het Verdrag en het stabiliteits- en groeipact begrotingsdiscipline in acht wordt genomen.

Door de budgettaire en economische uitdagingen waarmee de lidstaten geconfronteerd worden wordt het belang benadrukt van een gezond begrotingsbeleid tijdens de gehele economische cyclus.

De Conferentie is het erover eens dat de lidstaten actief hun overheidsfinanciën moeten consolideren en hun begrotingssituatie moeten verbeteren ten einde bij economische hoogconjunctuur tot een begrotingsoverschot te komen, waardoor de noodzakelijke ruimte ontstaat om economische tegenvallers op te vangen en aldus bij te dragen tot de houdbaarheid van de overheidsfinanciën op lange termijn.

De lidstaten zien uit naar mogelijke voorstellen van de Commissie om het stabiliteits- en groeipact krachtiger en duidelijker uit te voeren. De lidstaten zullen alle nodige maatregelen nemen om het groeipotentieel van hun economieën te verbeteren. Een verbeterde coördinatie van het economisch beleid zou deze doelstelling kracht kunnen bijzetten.

* * *

DE GEMEENSCHAPPELIJKE HANDELSPOLITIEK

Artikel III-217 (7)

1. De gemeenschappelijke handelspolitiek wordt gegrond op eenvormige beginselen, met name aangaande tariefwijzigingen, het sluiten van tarief- en handelsakkoorden betreffende handel in goederen en diensten, en de handelsaspecten van intellectuele eigendom, de directe buitenlandse investeringen, het eenvormig maken van liberalisatiemaatregelen, de uitvoerpolitiek alsmede de handelspolitieke beschermingsmaatregelen, waaronder de te nemen maatregelen in geval van dumping en subsidies. De gemeenschappelijke handelspolitiek wordt gevoerd in het kader van de beginselen en doelstellingen van het externe optreden van de Unie.
2. Bij Europese wet worden de maatregelen vastgesteld **die het kader aangeven waarin de gemeenschappelijke handelspolitiek wordt uitgevoerd**.
3. Bij de onderhandelingen over en sluiting van akkoorden met een of meer staten of internationale organisaties, zijn de bepalingen van artikel III-227 van toepassing, behoudens de bijzondere bepalingen van dit artikel.

De Europese Commissie doet aanbevelingen aan de Raad van Ministers, die haar machtigt de vereiste onderhandelingen te openen. De Raad en de Commissie zien erop toe dat die akkoorden verenigbaar zijn met het interne beleid en de interne voorschriften van de Unie.

De Commissie voert de onderhandelingen in overleg met een speciaal comité dat door de Raad is aangewezen om haar daarin bij te staan, en binnen het bestek van de richtsnoeren welke de Raad haar kan verstrekken. De Commissie brengt aan het speciaal comité en het Europees Parlement regelmatig verslag uit over de stand van de onderhandelingen.

4. **Ten aanzien van de sluiting** van de in lid 3 bedoelde akkoorden besluit de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen.

Ten aanzien van de sluiting van akkoorden betreffende de handel in diensten ~~waarbij personen zich verplaatsen~~, betreffende de handelsaspecten van intellectuele eigendom **en betreffende buitenlandse directe investeringen**, besluit de Raad met eenparigheid van stemmen voorzover het akkoord bepalingen bevat die met eenparigheid van stemmen worden vastgesteld wat interne voorschriften betreft.

De Raad besluit ook met eenparigheid van stemmen **ten aanzien van de sluiting** van akkoorden:

- a) betreffende de handel in culturele en audiovisuele diensten, indien deze akkoorden afbreuk dreigen te doen aan de verscheidenheid aan culturen en talen in de Unie;
- b) **betreffende sociale, onderwijs- en gezondheidsdiensten wanneer het gevaar bestaat dat zij de nationale organisatie van die diensten ernstig verstoren en afbreuk doen aan de taak van de lidstaten om die diensten te leveren.**

5. Op de onderhandelingen over en de sluiting van internationale akkoorden betreffende vervoer zijn de bepalingen van afdeling 7 van hoofdstuk III van titel III, alsmede artikel III-227, van toepassing.

6. De uitoefening van de bij dit artikel verleende bevoegdheden op het gebied van de handelspolitiek laat de afbakening van de bevoegdheden tussen de Unie en de lidstaten onverlet en leidt niet tot enige harmonisatie van de wettelijke of bestuursrechtelijke regelingen van de lidstaten voorzover de Grondwet een dergelijke harmonisatie uitsluit.

* * *

TOELICHTING BIJ HET HANDVEST VAN DE GRONDRECHTEN

Het voorzitterschap verzoekt de ministers hun mening te geven over de drie onderstaande opties. Als zij het eens zijn over optie 2 of 3, kan worden nagegaan of het nodig is de verwijzing naar de toelichting in de preambule te behouden.

Optie 1**Vijfde alinea van de preambule**

Dit Handvest bevestigt, onder inachtneming van de bevoegdheden en taken van de Europese Unie en van het subsidiariteitsbeginsel, de rechten die voortvloeien uit de gemeenschappelijke constitutionele tradities en uit de internationale verplichtingen van de lidstaten, uit het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, uit de door de Unie en de Raad van Europa aangenomen sociale handvesten, alsook uit de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie en van het Europees Hof voor de rechten van de mens. In dit verband zullen de rechtscolleges van de Europese Unie en van de lidstaten bij de uitlegging van het Handvest naar behoren rekening houden met de toelichting welke is opgesteld onder het gezag ~~onder de verantwoordelijkheid~~ van het Praesidium van de Conventie die het Handvest heeft opgesteld **en welke is bijgewerkt onder de verantwoordelijkheid van het Praesidium van de Europese Conventie.**

**Verklaring voor de slotakte
betreffende de toelichting bij het Handvest van de grondrechten**

De conferentie neemt nota van de onderstaande toelichting bij het Handvest van de grondrechten, welke is opgesteld onder het gezag ~~onder de verantwoordelijkheid~~ van het Praesidium van de Conventie die het Handvest heeft opgesteld en welke is bijgewerkt onder de verantwoordelijkheid van het Praesidium van de Europese Conventie:

[Toelichting over te nemen uit document CONV 828/1/03 REV 1 van 31 juli 2003, dat bekend zal worden gemaakt in de C-serie van het Publicatieblad van de Europese Unie.]

* * *

Optie 2

Zoals optie 1, plus:

Artikel II-52: Reikwijdte en uitlegging van de rechten en beginselen

(Nieuw lid 7)

7. De toelichting die dient als richtsnoer bij de interpretatie van het Handvest van de grondrechten moet door de rechterlijke instanties van de Unie en van de lidstaten naar behoren in acht worden genomen.

Optie 3

Zoals optie 1, plus:

Artikel II-52: Reikwijdte en uitlegging van de rechten en beginselen

(Nieuw lid 7)

7. Bij de interpretatie van dit handvest van de grondrechten wordt de toelichting welke is opgesteld onder het gezag van het Praesidium van de Conventie die het Handvest heeft opgesteld en is bijgewerkt onder de verantwoordelijkheid van het Praesidium van de Europese Conventie, naar behoren in acht genomen .
